

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 284/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen tekstipuhelupalvelun turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Merja Mäkisalo-Ropposen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 284/2021 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että yhdenvertainen ja saavutettava tapa soittaa puheluja myös esimerkiksi kuulovammaisten osalta säilyy jatkossakin ja

miten asiaa kehitetään tulevaisuudessa palvelujen turvaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti sosiaalisesti kestävä hyvinvointivaltio ottaa huomioon vammaisten henkilöiden osallisuuden ja mahdollisuudet itsenäiseen elämään.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen mukaisesti vammaisille henkilöille tulee taata yhdenvertaisesti muiden kanssa pääsy viestintään. Pääsy tulee turvata muun muassa tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin. Vammaisilla henkilöillä tulee olla oikeus ilmaisu- ja mielipiteenvapauteen ja tiedonsaantiin. Tähän sisältyy vapaus etsiä, vastaanottaa ja välittää tietoja ja ajatuksia valitsemaansa viestintämuotoa käyttäen. Yksityisiä tahoja ja viestimiä tulee kannustaa antamaan tietoa ja palveluja saavutettavassa muodossa.

Pyrkimys on esteettömiin ja saavutettaviin palveluihin ja soveltamaan tavanomaista teknologiaa soveltuvin osin kaikille ihmisille. Osa tekstipuhelupalvelun toiminnoista on korvautunut uudemmalla tekniikalla ja samaan aikaan ovat etätulkkauspalvelut kehittyneet. Lisäksi on tullut lisääntyvässä määrin erilaisia digitaalisia palveluja ja puhelimiin on integroitu erilaisia käyttöä helpottavia ratkaisuja. Puhelimeen on myös ladattavissa tulkkaussovelluksia, jotka ovat käytettävissä 24/7 eri kielillä. Nämä palvelut ovat maksullisia ainakin tällä hetkellä. Kelan (Kansaneläkelaitos) tulkkipalvelu täydentää valikoimaa niille, joilla on oikeus Kelan tulkkauspalveluun. (Laki vammaisten henkilöiden tulkkiaispalvelusta 133/2010)

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt veikkausvoittovaroista valtionavustusta Kuurojen liitto ry:lle kuurojen, huonokuuloisten, kuulonäkövammaisten sekä puhe- ja kehitysvammaisten asioinnin ja yhteydenpidon turvaamiseen tekstipuheluiden välityspalvelun avulla. Ko. avustusta on suunnattu myös kehittämistoimiin, jotka pohjustavat palvelun siirtämistä viranomaisvastuulle. Meneillään oleva avustus on suunniteltu kolmivuotiseksi (2020–2022).

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) on kiinnittänyt avustusharkinnassaan huomiota siihen, että palvelussa on kyse yhdenvertaisuuteen tähtäävästä palvelusta, jonka toteuttaminen harkinnanvaraisen valtionavustuksen turvin ei ole kestävä ratkaisu. Arpajaislain 2001 /1047 17b§ mukaan terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitettu tuotto käytetään avustusten myöntämiseen oikeuskelpoisille yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille. STEA-avustuksia ei ole tarkoitettu lakisääteisten julkisten palveluiden eikä liike- tai elinkeinotoiminnan rahoittamiseen. Avustuksia ei myönnetä järjestöillekään laajamittaiseen rahavälitteiseen, elinkeinotoimintaa lähellä olevaan toimintaan tai lakisääteisten julkisten palveluiden rahoittamiseen.

Järjestöjen ja tekstipalveluntuottajan yhteinen tekstipuhelupalvelutyöryhmä on esittänyt, että palvelu tulisi saada osaksi julkisia digitaalisia etäpalveluja. Näin ollen asian jatkokäsittelyssä liikenne- ja viestintäministeriöllä on ratkaiseva rooli.

Helsingissä 19.5.2021

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen